

แนวทางที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

Guidelines That Affect the Quality of Life of the Elderly
in the Phraya Prasit Community Dusit, Bangkok

จอมชัย เลิศอมรรฐ¹ กัญญรัชการย์ เลิศอมรศักดิ์² เพชรเกล้า ทองนา³

Chomchai Lertarmornrat, Ganratchakan Lertamornsak, Pechklao Tongnark

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยแบบสำรวจ เครื่องมือใช้แบบสอบถามปลายปิด-เปิด กลุ่มตัวอย่าง 200 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบนิรนัย แบบย่อยไปใหญ่และนำเสนอผลการสรุปแบบเชิงตรรกะ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.083$) หากพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับอยู่ในระดับมากทุกข้อ 2) แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุความต้องการความรู้วิธีการหารายได้และส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงชีพจากเงินรายได้จากภาครัฐ เงินบำเหน็จบำนาญ และได้จากลูกหลาน หรือ ประกอบอาชีพที่มีรายได้ในชุมชน และการนำเทคโนโลยีถ่ายทอดองค์ความรู้จากภาครัฐสื่อสารสู่ประชาชน เช่น Line Application ต่างๆ และการได้รับอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายที่ถูกต้องเพื่อการส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง

คำสำคัญ (Keywords): แนวทาง; คุณภาพชีวิต; ผู้สูงอายุ

Received: 2021-05-18 Revised: 2021-06-23 Accepted: 2021-06-25

¹ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: Chomchai.le@ssru.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Faculty of Education, Suansunandha Rajabhat University

³ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

Abstract

The Research consisted of 2 objectives: 1) Quality of life level of the elderly physical health, psychological, social and environmental relations.; 2) to study the guidelines affecting the quality of life of the elderly in Phraya Prasit Community, Dusit District, Bangkok. This was a quantitative research Method by using the simple random sampling. The samples were 200 persons in the Phraya Prasit Community. The tool used was a Open-Close questionnaire. The data were analyzed by means of interpretation, inductive conclusion, and content analysis, derived from the study of documents by considering the context and presented mean s.d. in the descriptive method. From the study, it was found as follows: 1) Study the quality of life of the elderly physical health, psychological, social and environmental relations. It was found that the overall level was at a high level ($\bar{x} = 4.083$). If considered individually, there was a high level in every item.; 2) The Guidelines for caring for the elderly as well as improving the quality of life of the elderly in Phraya Prasit community. Dusit District, Bangkok, It was found that elderly people need knowledge and how to earn money and promote careers. In order to earn a living income from government income Pension And from their children or a career with income in the community and the introduction of technology to transfer knowledge from the government to communicate with the public such as various Line Applications and obtaining suitable food for the elderly. The right exercise for promoting good health

Keywords: Guidelines; Quality of Life; Elderly People

บทนำ (Introduction)

สถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทยมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นเห็นได้จากอัตราผู้สูงอายุระหว่างปี พ.ศ. 2553– 2583 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 13.20 ในปี พ.ศ.2553 เป็นร้อยละ 32.10 ในปี พ.ศ. 2583 ทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมของผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์ ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ (The United Nations UN) ที่นิยามว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกิน 10% หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดย สมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้น เป็น 20% และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้น เป็น 14% และในขณะเดียวกันประชากรวัยแรงงานของไทยที่มีหน้าที่เกื้อหนุนดูแลผู้สูงอายุก็จะลดลงเช่นกัน เนื่องจากอัตราการเกิดของประเทศลดลง (National Board of the Elderly, 2015)

ปัญหาในอนาคตที่อาจตามมาจากการเพิ่มขึ้นของ ประชากรผู้สูงอายุในประเทศ อาทิ งบประมาณในการดูแลและรักษาสุขภาพ เนื่องจากผู้สูงอายุมีกำไรเปลี่ยนแปลง ในทางเสื่อมถอยทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของระบบต่าง ๆ ลดลง ความต้านทานต่อโรคลดลง ผู้สูงอายุจึงเกิดปัญหาสุขภาพได้มากกว่าวัยอื่น ๆ ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อคงสภาพและชะลอความเสื่อมสภาพตามอายุให้ ยืนนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยองค์การอนามัยโลกนิยามคำว่า สุขภาพ คือ “Health is a State of Complete Physical, Mental Social and Spiritual Well-Being and Not Merely the Absence of Disease or Infirmary” หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และ จิตวิญญาณ ไม่ใช่เพียงแค่ไม่มีโรคหรือความอ่อนแอของร่างกาย

ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุที่ยากจนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 คือมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 10 ประชากรสูงอายุกำลัง เพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่เร็วมากคือ สูงกว่าร้อยละ 4 ต่อปี ในขณะที่ประชากรรวม เพิ่มขึ้นด้วยอัตราเพียง ร้อยละ 0.5 เท่านั้น ในปี 2558 ประชากรไทยมีจำนวน 65.1 ล้านคนในจำนวนนี้เป็นประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป 11 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 16 ของประชากรทั้งหมด ตามการคาดประมาณ ประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเทศไทยจะ กลายเป็นสังคมสูงวัย อย่างสมบูรณ์ คือมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 20 ในปี 2564 และจะเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดเมื่อมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 28 ในปี 2574 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2559) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการแสวงหาแนวทางที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร ตามศักยภาพของผู้สูงอายุ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ องค์กรความรู้และ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ รวมถึงการสร้างคุณค่าทางสังคม แนวทางในการสร้างอาชีพเพื่อเพิ่มมูลค่า ทางเศรษฐกิจ ให้กับผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้สูงอายุของเขตพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อความถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ภาวะสุขภาพอนามัย

3.1.2 แบบสอบถาม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ของของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3.1.3 แบบสอบถาม แนวทางที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

3.1.4 ปัญหาและอุปสรรค

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อความถาม

3.2.2 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุของเขตพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ภาวะสุขภาพอนามัย มากำหนดเป็นตัวแปรต้น และแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้มาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (Item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli & Hambleton (สมนึก ภัททิยธนี, 2546 : 125-139) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงตามสาระ การเรียนรู้ที่ใช้ได้ โดยใช้ค่า IOC ตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 ผลปรากฏว่า ข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .67-1.00

3.3.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) เป็นรายข้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .36 - .75 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22 - .61 เก็บไว้ จำนวน 30 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ จากนั้นได้นำไปทดสอบหาค่าความ

เชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR20 ของ Kuder-Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 159-162) ค่าความเชื่อมั่นจากผลการวิเคราะห์เท่ากับ .88

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ โดยผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามเรื่องแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน และได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติไว้ล่วงหน้า คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากตำราเอกสาร และค้นคว้าจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

5.1.1.1 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ คุณวุฒิ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ภาวะสุขภาพอนามัย โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentages)

5.1.1.2 ความคิดเห็นด้านแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล

5.2 สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

5.2.1 T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

5.2.2 F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ คุณวุฒิ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ภาวะสุขภาพอนามัย เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Different : LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการสุ่มตัวอย่างปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 ส่วนใหญ่อยู่ระดับประถมศึกษา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.083$) หากพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับอยู่ในระดับมากทุกข้อ ลำดับแรก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.43$) ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.05$)

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเคลื่อนไหวร่างกายที่สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) รองลงมา คือ การมีสายตาที่ดี และมีอุปกรณ์ช่วยการมองเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา การได้ยินเสียงที่ดี และมีอุปกรณ์ช่วยการฟัง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และการมีสุขภาพแข็งแรง มีสถานที่ออกกำลังกายและ ปักจี้ 4 รองลงมา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การได้รับการยอมรับจากสังคม การมีคุณค่ากับครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา การหันหน้าเข้าวัด ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และรองลงมาประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มสังคมใหญ่ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม การปรับตัวไม่ให้เกิดใจห่อเหี่ยวท้อแท้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา โอกาสติดต่อกับบุคคลอื่นได้ ไม่มีโอกาสพูดคุยกับเพื่อนวัยเดียวกันที่ไม่ทำให้เกิดความกังวลใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา และเพื่อนและกิจกรรมสังคมผู้สูงอายุ การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุความต้องการความรู้ด้านการหารายได้และส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงชีพจากเงินรายได้จากภาครัฐ เงินบำเหน็จบำนาญ และได้จากลูกหลาน หรือ ประกอบอาชีพที่มีรายได้ในชุมชน และการนำเทคโนโลยีถ่ายทอดองค์ความรู้จากภาครัฐสื่อสารสู่ประชาชน เช่น Line Application ต่างๆ และการได้รับอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายที่ถูกต้องเพื่อการส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

แนวทางที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุความต้องการความรู้ด้านการหารายได้และส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงชีพจากเงินรายได้จากภาครัฐ เงินบำเหน็จบำนาญ และได้จากลูกหลาน หรือ ประกอบอาชีพที่มี

รายได้ในชุมชน และการนำเทคโนโลยีถ่ายทอดองค์ความรู้จากภาครัฐสู่ประชาชน เช่น Line Application ต่างๆ และการได้รับอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายที่ถูกต้องเพื่อการส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รตา สุวรรณดารา (2554) ได้ศึกษาเรื่องศักยภาพผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อหลัง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เพื่อศึกษาศักยภาพผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน และหาแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีศักยภาพในการพัฒนาชุมชนด้านศาสนา จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาให้แก่คนในชุมชน และมีศักยภาพด้านการแพทย์สาธารณสุข แต่ผู้สูงอายุยังขาดศักยภาพในด้านการศึกษา ด้านการเมืองการปกครอง และด้านอาชีพจึงไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ทำให้ไม่สามารถมีส่วนร่วมทางด้านการเมืองการปกครอง เพราะขาดความรู้ความสามารถด้านการศึกษา และไม่มีทักษะการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในการพัฒนาด้านอาชีพ ศักยภาพของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน จึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงควรให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในชุมชนให้ความร่วมมือช่วยเหลือและให้ความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชนมากกว่านี้ และอรุณกมล สุขเอนก (2554) ที่ศึกษาการให้ความหมายและรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขในการเดินทางทำบุญร่วมกันของผู้สูงอายุ ว่าผู้สูงอายุต้องการคุณภาพชีวิตที่ดีหลังเกษียณ ประกอบด้วย อาหาร อารมณ์ และมีการออกกำลังกายที่ดี มีความสุขในการทำบุญเป็นหมู่คณะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำรูปแบบการจัดการความรู้ด้านการหารายได้และส่งเสริมอาชีพอย่างมีส่วนร่วมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมผู้สูงวัย เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. รูปแบบการจัดการความรู้ด้านการหารายได้และส่งเสริมอาชีพอย่างมีส่วนร่วมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมผู้สูงวัย เขตพื้นที่ชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และควรจัดให้มีการสัมมนาอบรมเชิงวิชาการหรืออบรมให้ความรู้ในด้านต่างๆ รวมถึงการปรับสิ่งต่างๆ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ควรมีเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการความรู้ต่างๆ ในชุมชนเพื่อถ่ายทอดไปยังประชาชน รวมถึงผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง (References)

- คมกฤตย์ รวบรวม. (2556). ปัญหาและกระบวนการนโยบายส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของ กรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รดา สุวรรณดารา. (2554). ศักยภาพผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อ หลัง อาเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรุณกมล สุขเอนก. (2554). การให้ความหมายและรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขในการ เดินทางทำบุญร่วมกันของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- UNESCO. (1981). *indicators of Environment Quality and Quality of Life Quality of Life: An Orientation Population Education*. Bangkok: UNESCO.